

Memo

onderwerp Geautomatiseerd bijhouden stoffenlijst

datum 3 december 2024

status definitief

blad 1 van 3

van Frank Terpstra, Roeland Heuff, Jan Wiersma, Merijn Hansler

aan Change Advisory Board BRO

Aanleiding

Gebleken is dat het huidige proces voor het aanvullen van codelijsten binnen de Basisregistratie Ondergrond (BRO) niet optimaal aansluit bij de dynamiek binnen het domein Milieukwaliteit. Voor eerder gerealiseerde domeinen zijn slechts enkele wijzigingen per jaar nodig, wat past binnen de huidige generieke werkafspraken. Echter, voor de registratieobjecten binnen het domein Milieukwaliteit (met name SAD) is dit proces onvoldoende flexibel, gezien de frequentie van nieuwe stoffen die toegevoegd moeten worden.

Inhoudelijke toelichting

Binnen het domein Grondwaterkwaliteit (GAR) zijn wijzigingen voornamelijk relevant bij nieuwe aanbestedingen zoals die worden gedaan door de provinciale meetnetbeheerders, die niet frequent plaatsvinden. Voor GAR loopt het proces van toevoegen van nieuwe stoffen daarom via de change advisory board (CAB), op aanvraag van bronhouders, binnen het reguliere wijzigingsproces van de BRO.

Voor Milieukwaliteit is het delen van nieuwe stoffen in de BRO cruciaal, aangezien er soms wekelijks meerdere stoffen bijkomen waarvan ook wordt verwacht dat deze aan de BRO kunnen worden aangeleverd. Op dit moment komen er nog steeds veel PFAS stoffen bij. Het is echter ook zeer voorstelbaar dat er bij een nieuw beleidsaandachtspunt weer andere stoffen zijn die snel geregistreerd moeten kunnen worden. De essentie van de BRO is juist dat beleidsmakers bestaande onderzoeken kunnen hergebruiken. Wanneer het een half jaar of jaar duurt voordat voor beleid relevante stoffen aangeleverd kunnen worden ga je deze missen in de BRO. Ten eerste omdat ze dan niet in de oorspronkelijke aanlevering aangeleverd kunnen worden en ten tweede omdat het later nogmaals aanleveren van een onderzoek met de extra stoffen een hoge barrière vormt die waarschijnlijk niet vaak genomen wordt. Technisch gezien wordt een onderzoek dat stoffen bevat die nog niet door de BRO worden gekend geblokkeerd.

Momenteel wordt een letterlijke kopie van de SIKB0101 codelijst gebruikt in de BRO voor Milieukwaliteit. Het overnemen van de door SIKB gepubliceerde bron heeft (in tegenstelling tot GAR en andere waardelijsten) geen handwerk nodig. SIKB publiceert de stoffenlijst namelijk in een machine leesbaar formaat waarbij aangegeven kan worden welke stoffen relevant zijn voor de BRO. Het beheerproces bij SIKB op het bijhouden van deze lijst is al van hoge kwaliteit. Ook is de BRO vertegenwoordigd in de besluitvorming rondom het bijhouden van de stoffenlijst. Het is niet te verwachten dat het CAB toegevoegde stoffen gaat afwijzen.

Voorgestelde oplossing

We hebben het bij het automatisch bijhouden in de eerste instantie over het toevoegen van stoffen die nog niet op de domeinwaardenlijst staan. Dit komt verreweg het meest voor en hier zit ook de meerwaarde voor automatisering. Het verwijderen van stoffen of het corrigeren van fouten in de stoffenlijst is buiten scope van automatisch bijhouden. Dit dient handmatig of in een volgende

versie van de catalogus opgelost te worden. Dit zijn namelijk zeer zeldzame gebeurtenissen en het is nog zeldzamer dat deze aanpassingen met grote urgentie doorgevoerd moeten worden.

We stellen voor het niet iedere nieuwe stof ter goedkeuring aan het CAB voor te leggen maar met het CAB een generieke afspraak te maken over de te volgen afhandeling van nieuwe domeinwaarden en aan te sluiten op het huidige release proces voor nieuwe software functionaliteit. Hierbij wordt een aanpassing in de software, dus ook een van de stoffenlijst, door de hele OTAP straat voortgebracht tezamen met andere wijzigingen. Dit om de kwaliteit te blijven garanderen. Vervolgens wordt nieuwe software eens per kwartaal naar productie gebracht. Dit houdt in dat aan het begin van een kwartaal de dan geldende stoffenlijst wordt overgenomen in de software die in ontwikkeling is en dat deze aan het eind van het kwartaal in productie staat. Mocht er alsnog behoefte zijn aan snellere implementatie dan pakken we dit later in een vervolg op deze eerste oplossing op.

Met automatisch doelen we op het produceren van een lijst met enkel de toevoegingen vanuit de stoffenlijst beheerd door SIKB/IHW. Als ook het proces dat ieder kwartaal hetzelfde is. De aangepaste lijst kan door de LV-BRO handmatig in de LV BRO geplaatst worden. Er hoeft dus binnen de BRO geen additionele software ontwikkeld te worden.

Juridisch gezien blijft het een werkafpraak. De nieuw toegevoegde stoffen worden dus als werkafpraak gepubliceerd op de BRO Productomgeving. Dat is niet anders dan de generieke werkafpraak codelijsten die we al hebben wat status betreft. Onderzoek of en hoe dit beter kan is voor deze Memo buiten scope maar mogelijk een interessant onderwerp om apart op te pakken.

Impact analyse

Het automatisch bijhouden van de stoffenlijst vraagt om het vaststellen van een specifieke werkafpraak voor deze lijst, waarin wordt vastgelegd met welke frequentie de lijst wordt bijgehouden, hoe dit wordt afgestemd tussen de beheerder van de stoffenlijst (SIKB samen met IHW) en BRO-beheer, als ook met welke frequentie de catalogus en ministeriële regeling worden bijgewerkt met nieuwe versies van de stoffenlijst.

Het opstellen van de werkafpraak kunnen BRO standaarden Milieukwaliteit en BRO standaarden beheer binnen hun reguliere werkzaamheden oppakken. Verwachtte doorlooptijd 4 weken.

Vanuit de LV-BRO zal er een ontwerp gemaakt worden op basis van de werkafpraak, deze zal vervolgens ook geïmplementeerd moeten worden in de LV-BRO.

De gevraagde aanpassing heeft naar verwachting beperkte impact op LV-BRO. Het past binnen reguliere wijzigingsprocessen, het inregelen van en meedenken over de formulering van de werkafpraak zal eenmalig extra inspanning kosten.

Gevraagd besluit

We vragen instemming van het CAB om de stoffenlijst eens per kwartaal te actualiseren met *nieuwe* stoffen. Eén en ander in nauwe samenspraak met en afgestemd op het releaseproces van de LV BRO. Nieuwe stoffen worden vastgelegd via werkafspraken.

Toekomst

De stoffenlijst van SIKB zal naar alle waarschijnlijkheid ook de basis vormen voor het uitbreiden van chemische analyses in BHR-P en SFR. Het automatisch bijhouden van deze lijst zal ook hiervoor bevoorwaarden opleveren. Vanuit beheerogpunt gezien kan het wenselijk zijn ook GAR

rechtstreeks op de SIKB0101/Aquo stoffenlijst¹ te baseren. Dit laatste zal eerst goed met de provinciale meetnetbeheerders afgestemd moeten worden om hun wens voor het strikt gescheiden houden van de domeinen Grondwaterkwaliteit en Milieukwaliteit te garanderen.

Voor de langere termijn kan het interessant zijn om te kijken of het mogelijk is code/waardelijsten in de BRO (en andere basisregistraties) met een hogere frequentie en geautomatiseerd bij te werken. In de keten is dit al jaren gangbaar. Hierbij is het raadzaam dan ook te kijken naar de wetgevingsaspecten. Kernwoorden hierbij zijn: efficiëncy, flexibiliteit en transparantie,

¹ De stoffenlijsten van SIKB (gebruikt binnen de open standaard SIKB0101) en IHW (gebruikt binnen de open standaard Aquo) zijn volledig geharmoniseerd en staan onder besluitvorming van het gezamenlijke Centraal College van Deskundigen (CCvD) Datastandaarden